

Biztosítóban történő minősített befolyásszerzés

	Q&A
Benyújtás előtt	<ul style="list-style-type: none">• Van-e lehetőség a kérelem benyújtását megelőzően konzultálni az MNB-vel? <i>Igen, van lehetőség személyes egyeztetésre a kérelem benyújtását megelőzően.</i>• Engedélyköteles-e a biztosítóban vagy viszontbiztosítóban történő minősített befolyásszerzés? <i>Akár közvetett, akár közvetlen a részvénytársaságot vagy szövetkezetet érintő minősített befolyás, annak megszerzéséhez vagy meghatározott mértékű növeléséhez, illetve a biztosító vagy viszontbiztosító működése feletti - a Hpt. 6. § (1) bekezdés 18. pontjában meghatározott - ellenőrző befolyás gyakorlásához előzetes MNB általi jóváhagyás szükséges, továbbá kizárólag az MNB engedélyével köthető a tulajdonjoghoz, szavazati joghoz kapcsolódó, annak arányát meghaladó előnyöket biztosító megállapodás.</i> <i>Fentiek alapján mind a közvetlen, mind a közvetett, a Bit.-ben meghatározott határértéket elérő, vagy azt meghaladó befolyásszerzés előzetes felügyeleti engedélyhez kötött. Figyelemmel kell lenni továbbá arra, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések értelmében az engedélyezési kötelezettség a tulajdonosi láncban szereplő mindazon személyre vonatkozik, aki biztosítóban, vagy viszontbiztosítóban a minősített befolyás mértékét (azaz legalább 10%-ot) elérő közvetlen vagy közvetett részesedéssel fog rendelkezni a lánc csúcsán lévő végső természetes személy(ek)ig bezárólag, függetlenül a tulajdonosi lánc hosszától és a köztes vállalkozások számától. A tulajdonosi struktúrára figyelemmel megvalósuló közvetlen és közvetett részesedésszerzések engedélyezése ennek megfelelően szükségszerűen nem bírálható el egymástól függetlenül.</i> <i>Olyan szervezeti átalakítás ugyanakkor, ahol a minősített befolyással rendelkező tulajdonosok közvetett (vagy közvetlen) befolyása – a korábban már engedélyezett határérték növelése nélkül – közvetlen (vagy közvetett) befolyássá alakul át, önmagában nem jelenti az érintett (viszont)biztosítóban, fennálló, az MNB által már engedélyezett minősített befolyás változását, és így nem jelent a Bit. 258. § (1) bekezdés szerinti – felügyeleti engedélyhez kötött – részesedésszerzést sem.</i>• A biztosító tulajdonosainak beolvadása esetén hogyan alakul az engedélyezési eljárás? <i>Az adott ügy valamennyi körülményének vizsgálatát követően lehet megállapítani, hogy az adott tranzakcióhoz szükséges-e az MNB engedélye.</i> <i>Általánosságban rögzíthető, hogy amennyiben a biztosítóban minősített befolyással rendelkező tulajdonosok rendelkeznek felügyeleti engedéllyel, továbbá, ha a vonatkozó jogszabályok alapján a beolvadás eredményeként a jogutód nem minősül új jogi személynek (vagyis általános jogutódlás mellett nem jön létre új jogi személy), akkor az így végrehajtott szervezeti átalakítás nem okoz alanyváltozást a biztosítóban fennálló, és a felügyelet által engedélyezett tulajdonosi struktúra</i>

tekintetében. Ennek megfelelően ez az eset önmagában nem jelent a Bit. 258. § (1) bekezdés szerinti – felügyeleti engedélyhez kötött – részesedésszerzést sem.

Ha a (viszont)biztosító korábban engedélyezett tulajdonosának beolvadása következtében az általános jogutód olyan társaság lesz, amely nem rendelkezik a beolvadás nyomán az érintett (viszont)biztosítóban bekövetkező tulajdonszerzés mértékére felügyeleti engedéllyel, úgy a beolvadást megelőzően szükséges a felügyeleti engedélyezési eljárást lefolytatni. Ugyancsak szükséges az engedélyezési eljárás lefolytatása, ha – bár a beolvadás következtében nem jön létre új jogalany, de – a beolvadás okán a részesedés mértéke a jogszabályban meghatározott mértékeket átlépi.

- **Milyen mértékű befolyásszerzés engedélyköteles?**

A tulajdoni részesedés, illetve szavazati jog megszerzésével kapcsolatban a Bit. négy olyan szintet határoz meg, amelyek esetében fennáll az engedélyeztetési kötelezettség. Az első ilyen határ a - minősített befolyás törvényi definíciójában szereplő - minimális (10 százalékos tulajdoni hányadot vagy szavazati jogot jelentő) mérték, az ezt követő határértékek pedig a 20, 33 vagy 50 százalékos tulajdoni részesedéshez, szavazati joghoz kapcsolódnak.

- **Mi a teendő abban az esetben, ha a befolyásszerzés nem éri el a minősített befolyás minimális mértékét?**

Ilyen esetben engedélyezési eljárás lefolytatása nem szükséges. A Bit. 268. § (1) bekezdés b) pontja alapján az érintett biztosító vagy viszontbiztosító ugyanakkor köteles az 5%-ot meghaladó, de engedélykötelesnek nem minősülő (tehát 10%-ot el nem érő) részesedés megszerzését az MNB-nek 30 napon belül bejelenteni.

- **Az újabb szintet (határértéket) elérő részesedés megszerzéséhez is szükséges az MNB engedélye?**

Igen, felügyeleti engedélyt bármely újabb szintet (határértéket) elérő részesedésszerzés esetén be kell szerezni, függetlenül attól, hogy a kérelmezőnek a biztosítóban, viszontbiztosítóban már van-e (a kérelmezettnél kisebb mértékű) részesedése.

- **A már engedélyezett 50%-os határértéket elérő részesedés ismételt növelése esetén is szükséges újabb engedélyezési eljárás lefolytatása?**

Nem, amennyiben valamely személy – az MNB jóváhagyásával - ötven százalékot elérő vagy meghaladó részesedéssel, szavazati joggal rendelkezik, akkor ennek esetleges növelése esetén nem szükséges ismételt engedélyeztetés.

- **Hogyan kell kiszámítani a közvetett részesedés mértékét?**

A közvetett tulajdon megállapításának módját a Bit. 5. melléklete határozza meg: ennek megfelelően a számítás során a szavazati jogokat a tulajdoni hányadokkal azonos módon kell számításba venni, továbbá - természetes személyek esetében - egybe kell számítani a közeli hozzátartozók által birtokolt vagy gyakorolt tulajdoni vagy szavazati hányadokat. Mindezek figyelembevételével a közvetett tulajdon

arányának kiszámítása oly módon történik, hogy a köztes vállalkozásban fennálló tulajdoni hányadot meg kell szorozni a köztes vállalkozásnak az eredeti vállalkozásban fennálló tulajdoni vagy szavazati hányadával. Nem kell tekintetbe venni azonban a köztes vállalkozáson keresztül fennálló közvetett tulajdont akkor, ha a köztes vállalkozásban a közvetlen és a köztes tulajdon együttes aránya nem éri el a minősített befolyás mértékét.

A minősített befolyás nagyságának megállapításakor - a Bit. utaló szabálya alapján - a Bszt. 37/A. § (2)-(6) bekezdésében foglaltak is irányadóak lehetnek. E rendelkezések a szavazati jog kiszámításával kapcsolatos előírásokat tartalmazzák, meghatározzák a számítás során figyelembe veendő (a minősített befolyást megszerezni kívánó személy vagy a hozzá köthető más személy által gyakorolható) szavazati jogok körét. A Bszt. többek között általános jelleggel rögzíti, hogy a szavazati jognak a minősített befolyás mértékének megállapításával összefüggésben történő kiszámítása során alapul kell venni minden olyan részesedést, amelyhez a vállalkozás létesítő okiratának rendelkezése alapján szavazati jog kapcsolódik, függetlenül a szavazati jog gyakorlásának korlátozására vonatkozó előírásoktól.

- **Befolyásoló részesedésszerzés engedélyezési eljárásban mennyi az ügyintézési határidő?**

A Bit. speciális határidőket, illetve szabályokat határoz meg a minősített befolyásszerzés eljárásával kapcsolatban az MNB eljárása tekintetében.

A kérelem és mellékletei benyújtását követően két munkanapon belül az MNB igazolja annak átvételét, egyben tájékoztatást nyújt az ügyintézési határidő végének időpontjáról. Az értékelés elvégzésére rendelkezésre álló - a Bit. 260. § (2) bekezdése szerinti - hatvan munkanapos ügyintézési határidő a hiánytalan kérelem és az ahhoz csatolandó valamennyi dokumentum benyújtását követően kibocsátott igazolás (a továbbiakban: teljességi igazolás) kiállításának napjától számítható ki, ugyanakkor, ha az eljárásban hiánypótlási felhívás kibocsátására kerül sor, akkor ennek megfelelően módosul az ügyintézési határidő tényleges lejárta is.

A hiányzó, ám a döntés meghozatalához szükséges információk pótlására irányuló felhívást - amennyiben az szükséges - az MNB a kérelem beérkezésének napjától számított ötven munkanapon belül bocsátja ki, és a felhívás teljesítéséig, az információk pótlásáig az ügyintézési határidő nyugszik. A kérelmező 20 munkanap - harmadik országbeli székhelyű, illetve a Bit. 260. § (6) bekezdés b) pontjában meghatározott pénzügyi tárgyú irányelveket átültető tagállami jogszabályok szerinti felügyelet hatálya alá nem tartozó kérelmező esetén 30 munkanap - alatt teljesítheti a hiánypótlási felhívásban foglaltakat.

- **Szükséges-e igazgatási szolgáltatási díjat fizetni az eljárásért?**

Igen, a biztosító részvénytársaságban és biztosító szövetkezetben történő minősített befolyásszerzés engedélyezésére irányuló eljárásért - a Magyar Nemzeti Bank által a pénzügyi közvetítőrendszer felügyelete keretében, valamint a bizalmi vagyonkezelő vállalkozások tekintetében lefolytatott egyes engedélyezési és nyilvántartásba vételi eljárások igazgatási szolgáltatási díjáról szóló 32/2023. (VII. 19.) MNB rendelet 15. § (4) és (5) bekezdésének, valamint 21. § (1) bekezdésének megfelelően - az engedélyezési eljárás megindításával egyidejűleg kérelmezőnként 1

000 000 forint (a kérelmező személyén kívül eső okból beálló változás – például öröklés, jogutódlás – miatti minősített befolyásszerzés esetében 350 000 forint) igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni az MNB 19017004-01673000-30900007 számú számlájára, továbbá az ezt alátámasztó dokumentumot az eljárás megindítására vonatkozó kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

Viszontbiztosító részvénytársaságban és viszontbiztosító szövetkezetben történő minősített befolyásszerzés engedélyezésére irányuló eljárásért az engedélyezési eljárás megindításával egyidejűleg kérelmezőnként 1 000 000 forint (a kérelmező személyén kívül eső okból beálló változás – például öröklés, jogutódlás – miatti minősített befolyásszerzés esetében 600 000 forint) igazgatási szolgáltatási díjat kell megfizetni, továbbá az ezt alátámasztó dokumentumot az eljárás megindítására vonatkozó kérelem mellékleteként be kell nyújtani.

Amennyiben egyazon tulajdonosi láncban szereplő több személy tekintetében szükséges a minősített (közvetett vagy közvetlen) befolyás megszerzésének engedélyezésére irányuló eljárás lefolytatása, az igazgatási szolgáltatási díjat minden kérelmező esetén külön meg kell fizetni.

- **Van-e lehetőség arra, hogy a kérelmező egy engedélyezési eljárásban több személytől szerezzen részesedést ugyanazon biztosítóban?**

A biztosítási jogszabályi rendelkezések alapján nincs akadálya annak, hogy a kérelmező egy engedélyezési eljárásban több személytől szerezzen részesedést ugyanazon biztosítóban. Ilyen esetben a kérelemben a megszerezni kívánt teljes részesedés szükséges feltüntetni. A befolyásszerzés engedélyezésére irányuló kérelemhez szükséges a Bit-ben meghatározott valamennyi feltétel alátámasztására szolgáló dokumentum teljeskörűen történő rendelkezésre bocsátása a részesedésszerzés alapjául szolgáló valamennyi tranzakció vonatkozásában. Figyelemmel kell lenni ugyanakkor arra, hogy – a Bit. 261. § (4) bekezdésével összhangban – az engedélyező határozat kibocsátása esetén a kérelmezőnek hat hónapon belül meg kell szereznie az adott részesedést, a határidő elmulasztása esetén ugyanis az eljárás ismételt lefolytatása szükséges.

- **Amennyiben a tranzakció több, egymást követő lépésben történik, van-e lehetőség az egyes tranzakciókhoz kapcsolódó engedélyezési eljárások párhuzamos folytatására, a minősített befolyás megszerzésének engedélyezésére irányuló első eljárás lezárulta előtt sor kerülhet-e második tranzakciós lépésre vonatkozó engedélyezési eljárás megindítására?**

A biztosítási törvény a részesedésszerzés engedélyezésére irányuló eljárás megindításának időpontjára vonatkozóan mindössze annyi előírást tartalmaz, hogy a minősített befolyás megszerzéséhez, illetve meghatározott határértéket elérő növeléséhez az MNB előzetes engedélye szükséges. Arra vonatkozóan ugyanakkor nem tartalmaz kifejezett rendelkezést, hogy a kérelem benyújtásakor a részesedését átruházni kívánó félnek ténylegesen rendelkeznie kell-e a tárgybeli részesedéssel.

Mindezekre és arra tekintettel, hogy e vonatkozásban a Bit. kifejezett kizáró rendelkezést nem tartalmaz, lehetőség van az engedélyezési

	<p><i>eljárások párhuzamosan történő lefolytatására, ennek nem képezi akadályát önmagában az a körülmény, hogy a minősített befolyás megszerzésére irányuló első eljárás a következő tranzakciós lépés engedélyezésére irányuló kérelem benyújtásáig nem fejeződött be, vagy hogy a részesedés átruházására (az engedély megadását követően) ténylegesen még nem került sor. A fentiekhez hasonlóan ez esetben is szükséges figyelemmel lennie arra, hogy az engedélyező határozat(ok) kibocsátását követő hat hónapon belül valamennyi részesedésszerzésnek meg kell valósulnia.</i></p>
<p>Kérelem és mellékletei</p>	<p>FIGYELEM! A kérelem benyújtása előtt javasolt tanulmányozni az MNB honlapjának Felügyelet/Engedélyezés és intézményfelügyelés/Engedélyezés/Általános információk fülön megtalálható általános tartalmú Q&A-ket!!</p>
	<ul style="list-style-type: none"> • Milyen úrlapon nyújtható be a kérelem? <p><i>Nem természetes személy kérelmezők, valamint jogi képviselővel eljáró kérelmezők</i> esetében a biztosítóban történő minősített részesedésszerzés engedélyezése iránti kérelem benyújtásához az E-ügyintézés – Engedélyezés szolgáltatáson belül a Tevékenységi engedélyek menüpontja alatt elérhető „Biztosítóban történő minősített befolyás megszerzésének és növelésének engedélyezése iránti kérelem” elnevezésű elektronikus űrlap használata szükséges.</p> <p><i>A természetes személyek</i> számára az elektronikus ügyintézés választható eljárási forma, azonban az MNBtv. 58. § (2) bekezdése alapján az elektronikus kapcsolattartásra nem kötelezett természetes személy a kérelmét, a bejelentését vagy egyéb beadványát az ERA rendszerben elérhető, az adott kérelem, bejelentés vagy egyéb beadvány céljára rendszeresített elektronikus úrlapon vagy a Központi Ügyfél-regisztrációs Nyilvántartás-regisztrációhoz tartozó tárhelyen elérhető, az adott kérelem, bejelentés vagy egyéb beadvány céljára rendszeresített ÁNYK úrlapon az MNB által előírt egyéb dokumentumok egyidejű feltöltésével is benyújthatja.</p> <p><i>A természetes személyek továbbra is jogosultak a kérelmet az MNB honlapján elérhető formanyomtatványon, papír alapon benyújtani a jogszabályban meghatározott mellékletek csatolásával.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Idegen nyelvű iratok, dokumentumok benyújtása esetén szükséges azok magyar nyelvű fordítása? <p><i>Igen, a dokumentumokat hiteles magyar nyelvű fordítással</i> szükséges benyújtani. Az Mnbtv. 50. § (1) bekezdése alapján az MNB hatósági eljárása során – ellenérdekű ügyfél hiányában – eltekinthet a magyar nyelv kötelező használatától és az iratok magyar nyelven történő benyújtásától, ugyanakkor az Mnbtv. 50. § (3) bekezdése szerint az (1) bekezdés nem alkalmazható az alapítási, a tevékenységi engedélyezési, valamint a minősített befolyás megszerzésére irányuló eljárásokban, amelyek során az ügyfél köteles az iratok hiteles magyar nyelvű fordítását biztosítani azzal, hogy az Európai Unió bármely hivatalos nyelvééről történő fordítás esetén elfogadott a szakfordító vagy szakfordító-lektor képesítéssel rendelkezők által készített fordítás.</p> <p><i>Az Mnbtv. 50. § (3) bekezdése által meghatározott esetekben tehát kötelező magyar nyelvű hiteles fordítás benyújtása, amelyet – a szakfordításról és tolmácsolásról szóló 24/1986. (VI. 26.) MT rendelet 5. §-</i></p>

a alapján az Országos Fordító és Fordításhitelesítő Iroda (OFFI), vagy – szakfordító vagy szakfordító-lektor képesítéssel rendelkező fordító jogosult kiadni. Ez utóbbi esetben az eljárásban közreműködő szakfordító (fordítóiroda) vagy szakfordító-lektor nyilatkozatát szükséges benyújtani arról, hogy a fordítást végző személy rendelkezik az Mnbtv. 50. § (3) bekezdése szerinti képesítéssel, továbbá igazolni szükséges a fordítást végző személy szakfordító, szakfordító-lektori képesítését is (pl. diplomamással). Az idegen nyelvű okiratok fordításával kapcsolatos tájékoztató a következő elérhetőségen található: <https://www.mnb.hu/letoltes/tajekoztato-az-egyes-engedelyezesi-illetve-nyilvantartasba-veteli-eljarasok-soran-leggyakrabban-felmerulo-a-ma-gyar-nemzeti-bank-mnb-gyakorlatat-erinto-kerdesekkel-kapcsolatban-1.pdf>

Kétnyelvű – magyar és másik idegen nyelven készült – dokumentumok tekintetében nem szükséges a hiteles fordítás benyújtása.

- **Milyen dokumentumokat szükséges benyújtani közvetett részesedésszerzés engedélyezésére irányuló eljárásban?**

A Bit. minősített befolyásszerzéssel kapcsolatos vonatkozó rendelkezései értelmében a Bit. 4. § (1) bekezdés 77. pontja szerinti minősített befolyás minimális (10%-os) mértékének elérése, vagy a 20, 33, 50 %-os határértéket meghaladó minősített befolyás megszerzése esetén az MNB előzetes engedélye szükséges. **A jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezések nem tesznek különbséget a biztosítóban történő közvetlen vagy közvetett minősített befolyásszerzés között,** továbbá a Bit. az előzetes engedély beszerzésére vonatkozó kötelezettség alóli mentesülés tekintetében sem tartalmaz rendelkezéseket. Ennek megfelelően a közvetett minősített befolyásszerzés engedélyezésére irányuló kérelemnek a biztosítási törvény vonatkozó előírásaira (így különösen a Bit. 258. § (2)-(3) és (5) bekezdés, 261. § (1) bekezdés), valamint az Európai Bankhatóságnak, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatóinyugdíj-hatóságnak, valamint az Európai Értékpapír-piaci Hatóságnak „A pénzügyi szektorbeli befolyásoló részesedések megszerzésének és növelésének felügyeleti értékeléséről szóló közös iránymutatása” (Joint Guidelines on the prudential assessment of acquisitions and increases of qualifying holdings in the financial sector)¹ (Iránymutatás) rendelkezéseire figyelemmel, az ott meghatározott valamennyi feltétel igazolására alkalmas dokumentumokat szükséges tartalmaznia.

(Vagyis nincs különbség a benyújtandó dokumentumok tekintetében aszerint, hogy a minősített befolyást szerző a tulajdonosi lánc melyik szintjén helyezkedik el.)

- **Milyen dokumentumokkal igazolható a pénzügyi forrás törvényessége és a rendelkezésre állás?**

A kérelmezőnek bizonyítania kell a minősített vagy ellenőrző befolyás megszerzéséhez szükséges pénzügyi forrás törvényes eredetét. Ez a gyakorlatban a gazdasági társaságok esetében elsősorban az éves

¹ https://www.eiopa.europa.eu/publications/joint-guidelines-prudential-assessment-acquisitions-and-increases-qualifying-holdings-bank-ing_en#:~:text=Related%20documents-,Guidelines%20on%20the%20prudential%20assessment%20of%20acquisitions%20and%20increases%20of%20qualifying%20holdings,-BG

beszámoló. Ha az auditált mérleg az engedélyezési eljárás megindításakor az időmúlás miatt nem tekinthető aktuálisnak, akkor szükséges nem auditált, közbenső mérleg benyújtása, amelyet az aktuális főkönyvi kivonattal is alá kell támasztani.

Természetes személy esetében adó-, illetve jövedelemigazolás benyújtásával történik (az adóbevallás önmagában nem elegendő a saját forrás igazolására).

Ha a pénzügyi forrást más módon biztosítják, akkor az ezzel összefüggő dokumentumokat kell az MNB rendelkezésére bocsátani. Így például, ha **kölcsönből** kívánják fedezni a részvények vételárát, akkor be kell nyújtani mindenekelőtt a kölcsönszerződést, amely alapján **sor kerülhet a kölcsönt nyújtó személy rendelkezésére álló forrásainak vizsgálatára is**. Mindemellett annak valószínűsítése is szükséges, hogy a kérelmező képes a kölcsön visszafizetésére. Ha a kölcsön visszafizetése a felügyelt intézmény eredményéből fog történni, a visszafizetés valószínűsítéséhez – a részesedés mértékétől függetlenül – a biztosító üzleti terve is szükséges lehet.

- **Melyek a rendelkezésre állás igazolásának alapvető szabályai?**

A pénzügyi forrás törvényes eredete mellett annak rendelkezésre állását is alá kell támasztani: közvetlen részesedésszerzés esetén csatolni kell annak igazolását, hogy a kérelmező a részesedésszerzéshez szükséges tőke pénzbeli részét valamely tagállamban bejegyzett hitelintézetnél helyezte el.

- **Vannak-e speciális szabályok befektetési alap kérelmező esetén? Kire vonatkozóan kell az engedélyezési feltételek teljesülését igazolni?**

Zártvégű tőkealap, vagy más hasonló alap kérelmező esetén, – mivel a tőkealap egy vagyontömeg – az engedélyezési eljárásban a tőkealap tekintetében vizsgálandó a pénzügyi forrás, az egyéb feltételek (jó üzleti hírnév, vezető tisztségviselők büntetlen előélete, kizáró nyilatkozata) fennállása szempontjából pedig a tőkealap kezelője.

Amennyiben a tőkealap kezelési szabályzata szerint a befektetőknek joguk van a tőkealap befektetéseibe való beleszólásra, tehát tulajdonosként rendelkeznek, akkor a befektetők tekintetében is szükséges vizsgálni a befolyásszerzés törvényi feltételeit (amennyiben részesedésük eléri vagy meghaladja a jogszabályban meghatározott – engedélykötelesnek minősül – mértéket). Ha a kezelési szabályzat nem teszi lehetővé a befektetők részére, hogy meghatározzák, hogy a tőkealap milyen típusú befektetéseket eszközöl, akkor az engedélyezési eljárás nem terjed ki a befektetők személyére.

Tőkealap részesedésszerzése esetén kérelmezőnek nemcsak a tőkealap minősül, hanem a szavazati jogok gyakorlása révén a tőkealap-kezelő is, így az ezen engedélyezési eljárásra vonatkozó szabályok rá is irányadók.

Amennyiben működő alapról van szó, akkor benyújtandó az alap éves beszámolója. Amennyiben az alap frissen alakult, úgy az alapba befizető befektetők által az alap rendelkezésére bocsátott összegek vizsgálata történik meg.

- **A csoport, illetve a kiegészítő felügyelet alá tartozó biztosító vagy viszontbiztosító esetében milyen további dokumentumok benyújtása szükséges?**

Ha az érintett biztosító vagy viszontbiztosító csoport, illetve kiegészítő felügyelet alá tartozik, illetve fog tartozni, akkor ezzel összefüggésben csatolni kell a biztosító alapítási engedélyezése során is benyújtandó, a Bit. 238. § g) és h) pontjában meghatározott nyilatkozatokat.

Ennek érdekében be kell mutatni a csoport-, illetve a kiegészítő felügyelethez kapcsolódó információátadás rendjét, amely történhet a felügyelet ellátásához szükséges adatok és információk szolgáltatására alkalmas - a Bit. 332. § (7) bekezdésében is említett - információs rendszert, illetve az ahhoz kapcsolódó belső ellenőrzési rendszert leíró szabályozás benyújtásával is.

Csatolni kell továbbá az alapítandó intézménnyel szoros kapcsolatban álló személyek nyilatkozatát arra nézve, hogy a biztosító vagy a viszontbiztosító az MNB rendelkezésére bocsátja a csoport, illetve kiegészítő felügyelete érdekében szükséges adatot, tény és információt.

Szintén a csoport, illetve a kiegészítő felügyelet ellátása céljából benyújtandó dokumentumok körébe tartozik a megalapítani kívánt intézménnyel szoros kapcsolatban álló természetes személynek a személyes adatai kezeléséhez, továbbításához való hozzájárulást tartalmazó nyilatkozata.

A fentiek alapján a Bit. 238. § g) pontja szerinti nyilatkozatot a részesedésszerzéssel érintett biztosítóval a részesedésszerzés folytán szoros kapcsolatba kerülő személytől, és ezen személyen keresztül esetlegesen a biztosítóval szoros kapcsolatba kerülő egyéb személyektől szükséges beszerezni.

Ha a nem természetes személy kérelmező a biztosítóval egy csoportba tartozik, az engedély iránti kérelemhez a Bit. 258. § (3) bekezdés a), d), g) és i)–k) pontja szerinti feltételek igazolását kell mellékelni.

- **Hogyan határozható meg a szoros kapcsolat?**

Szoros kapcsolat alatt - a Bit. és a Hpt. utaló rendelkezéseire tekintettel - a hitelintézetekre és a befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló az Európai Parlament és a Tanács 2013. június 26-i 575/2013/EU rendelete (CRR rendelet) 4. cikk (1) bekezdés 38. pontjában meghatározott fogalmat kell érteni. Szoros kapcsolatnak minősül például, ha két személy ellenőrzési kapcsolat révén tartósan kapcsolódik ugyanahhoz a harmadik személyhez.

- **A Bit. 258. § (3) bekezdés h) pontjában meghatározott feltétel igazolására benyújtható-e egy már aláírt megállapodás?**

A Bit. 258. § (3) bekezdés h) pontja alapján a részesedésszerzés vagy ellenőrző befolyás létrejötte engedélyezése iránti kérelemhez – egyebek mellett – mellékelni kell a szavazati joghoz kapcsolódó jelentős előnyöket biztosító megállapodásra, az ellenőrző befolyás megszerzésére, illetve a tulajdonszerzésre tett szerződéses ajánlatot. Ennek a feltételnek a kérelmező eleget tehet – többek között – azzal is, ha az MNB engedélyéhez, mint felfüggesztő feltételhez kötött megállapodást a

	<p><i>részesedésszerzés engedélyezése iránti kérelem mellékleteként az MNB részére benyújtja.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő-e az, ha egy előszerződés megkötését követően kerül sor az MNB előzetes engedélyének kérésére a végleges szerződés megkötéséhez? <p><i>A Bit. 258. § (1) bekezdéséből következik, hogy a minősített befolyás megszerzéséhez, illetve meghatározott határétéket elérő növeléséhez az MNB előzetes engedélye szükséges, erre tehát legkorábban az MNB engedélyének birtokában kerülhet sor.</i></p> <p><i>A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:73. § (1) bekezdése az előszerződéssel kapcsolatban rögzíti, hogy ha felek abban állapodnak meg, hogy későbbi időpontban egymással szerződést kötnek, és megállapítják e szerződés lényeges feltételeit, a bíróság e feltételek szerint a szerződést bármelyik fél kérelmére létrehozhatja.</i></p> <p><i>Az ajánlattal² ellentétben, amely az ajánlattevő egyoldalú, ajánlati kötöttséget eredményező jognyilatkozata, a Ptk. idézett rendelkezései alapján az előszerződés kétoldalú, szerződéskötési kötelezettséget eredményező, a leendő szerződő felek között létrejövő kötelelem.</i></p> <p><i>Mivel az előszerződésnek nem tárgya a minősített befolyásszerzést eredményező részesedés-átruházás, hanem az előszerződésben a felek mindössze arra vállalnak kötelezettséget, hogy egymással egy későbbi időpontban szerződést kötnek, úgy az előszerződés megkötésével a részesedés átruházása nem történik meg, ennek megfelelően a felek az előszerződést az MNB engedélyének hiányában is érvényesen megköthetik. Tekintettel ugyanakkor arra, hogy a Ptk. vonatkozó rendelkezése szerint az előszerződés létrejöttének feltétele a létrehozni kívánt szerződés lényeges feltételeinek meghatározása, az előszerződésben szükséges rendelkezni arról, hogy a részesedés átruházásához kapcsolódó végleges szerződéshez – a Bit. 258. § (1) bekezdésére figyelemmel – az MNB engedélye szükséges.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Megfelelő-e, ha az adásvételi szerződésből, egy, az érzékeny üzleti adatokat nem tartalmazó verzió kerül benyújtásra? <p><i>A minősített befolyás engedélyezésére irányuló eljárás során a tranzakció körülményeit, a részesedésszerzés jogszabályi feltételeinek fennállását – így különösen a kérelmező üzleti, pénzügyi és gazdasági helyzetével, a tervezett részesedésszerzés finanszírozásával kapcsolatos információk értékelésével – szükséges vizsgálni.</i></p> <p><i>A fentiek alapján ügylet jellegére tekintettel javasolt az információkat minél teljesebb körben az MNB rendelkezésére bocsátani.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hogyan kell igazolni a Bit. 258. § (3) bekezdés e) pontja szerinti feltételeket? <p><i>Az eljárásban igazolni kell, hogy a kérelmezőnek nem áll fenn tartozása a - személyes joga szerinti hatáskörrel rendelkező - adóhatósággal,</i></p>
--	--

²A Ptk. 6:64. § (1) bekezdése szerint, aki szerződés megkötésére irányuló szándékát egyértelműen kifejező és a lényeges kérdésekre kiterjedő jognyilatkozatot tesz, nyilatkozatához kötve marad.

vámhatósággal, társadalombiztosítási szervvel szemben, vagy hogy a kérelmező szerepel a köztartozásmentes adózói adatbázisban.

A köztartozásmentes adózói adatbázis olyan közhiteles, az állami adó- és vámhatóság honlapján közzétett nyilvántartás, amelybe az adózót (meghatározott feltételek mellett) kérelem alapján veszi fel az adóhatóság, amely a köztartozásmentes adózói adatbázis adatait havonta, minden hónap 10. napján frissíti. Az adóigazolás benyújtására vonatkozó előírás teljesítettnek minősül akkor, ha az adózó a kérelem benyújtásakor a köztartozásmentes adózói adatbázisban szerepel [Art. 125. § (6) bekezdés, 260. §, az adóigazgatási eljárás részletszabályairól szóló 465/2017. (XII. 28.) Korm. rendelet 19. § (1) és (4) bekezdés, 24. § (3) bekezdés].

Ha a kérelmező magyar állampolgár vagy magyar székhelyű nem természetes személy, akkor a fenti adatok igazolását tartalmazó okiratokat az MNB szerzi be. Célszerű ugyanakkor a kérelmeznek ezeket az igazolásokat benyújtani az eljárás gördülékenyebbé tétele érdekében.

Külföldi kérelmezők esetében az engedélyezési gyakorlat során felmerült olyan eset, hogy nem lehet olyan hatósági igazolást beszerezni, amely bizonyítja, hogy a kérelmezőnek nincs fennálló adó-, vám- és társadalombiztosítási tartozása. A törvényben előírt követelmények fennállásának igazolására alkalmas lehet az érintett helyi hatóság(ok) által kiállított igazolás, vagy annak hitelt érdemlő – így különösen valamely megfelelő hatóság vagy helyi közjegyző általi – igazolása, hogy ilyen dokumentum beszerzése a helyi jogszabályok alapján nem lehetséges.

- **Jogi személy kérelmező esetén kire nézve szükséges benyújtani a szakmai alkalmasság és üzleti megbízhatóság igazolására vonatkozó dokumentumokat?**

A nem természetes személy kérelmezőnek be kell nyújtania a kérelmező és vezető tisztségviselői (például: ügyvezető, vezérigazgató, igazgatóság tagjai) szakmai alkalmassága és üzleti megbízhatósága fennállásának bizonyítására az MNB honlapján közzétett – e tárgyban kiadott tájékoztatóban foglalt rendelkezések szerint – teljeskörűen kitöltött és aláírt kérdőívet, valamint a vezető tisztségviselők állampolgársága, illetve lakóhelye szerint illetékes hatóság által kiállított hatósági erkölcsi bizonyítványt. A kérdőívben meghatározott információk alapulvételével az MNB a fentieknél szélesebb körben, más típusú dokumentumok benyújtását, tények igazolását is előírhatja, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a kérdőívben megadott információk a jó üzleti hírnév fennállásának igazolására nem elegendők.

Az erkölcsi bizonyítványt és a kérdőívet az érintett társaságok felügyelőbizottsági tagjai vonatkozásában nem szükséges benyújtani. (Az Iránymutatás 10.4. pontja alapján, „ha a részesedést szerezni kívánó személy jogi személy, a követelményeket a jogi személynek, valamint az összes olyan személynek teljesítenie kell, akik ténylegesen irányítják ügyvitelét, továbbá minden esetben azoknak a személyeknek is, akik teljesítik a 2015/849/EU irányelv 3. cikke (6) bekezdésének a) vagy c) pontját”, az Iránymutatás 10.27. pontja pedig rögzíti, hogy a szakmai alkalmasság értékelése azon személyekre terjed ki, „akik ténylegesen irányítják a részesedést szerezni kívánó személy ügyvitelét”.)

- Amennyiben a részesedésszerző pénzügyi, gazdasági helyzete megfelelő, ugyanakkor a megelőző három év során megfelelő gazdasági eredménnyel nem rendelkezik, mivel egy frissen alapított gazdasági társaság, az engedély ettől függetlenül megadható-e?

Az MNB-nek – a Bit. 261. § (1) bekezdés c) és f) pontjában szereplő elutasítási okokra tekintettel – a kérelmező vagyoni, üzleti, illetve pénzügyi, gazdasági helyzetét, a kérelem benyújtását megelőző három év során elért gazdasági eredményének megfelelőségét is vizsgálnia kell. Ennek bizonyítása érdekében a kérelemhez – nem természetes személy kérelmező esetében – ezen időszakot érintő beszámolókat is szükséges mellékelni. A pénzügyi megfelelőség értékelésével kapcsolatban Iránymutatás – különösen annak 12-13. pontjai – is tartalmaz további vizsgálati szempontokat.

Amint azt az MNB honlapján közzétett engedélyezési útmutató (Biztosítóban vagy viszontbiztosítóban történő minősített befolyásszerzés engedélyezése)³ is tartalmazza, az újonnan létrehozott intézmény részesedésszerző kérelmező esetén – amennyiben nem áll rendelkezésre auditált éves beszámoló – a megfelelő gazdasági helyzet bizonyítására alkalmas lehet például az első három üzleti évre vonatkozó, az alkalmazott tervezési feltételezéseket is tartalmazó előzetes mérleg- és eredménykimutatás benyújtása, illetve a fentieket alátámasztó további részletes pénzügyi dokumentáció csatolása.

A biztosítási törvény kifejezett kizáró rendelkezése hiányában önmagában az a körülmény nem képezi az engedély megadásának akadályát, hogy egy „frissen alapított” (vagyis jelen esetben három lezárt pénzügyi évvel nem rendelkező) jogi személy kíván biztosítóban minősített befolyást szerezni.⁴

Az adott engedélykérelemben foglalt információk alapulvételével az MNB a fentieknél szélesebb körben, más típusú dokumentumok benyújtását, tények igazolását is előírhatja, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a már csatolt iratok a kérelmező megfelelő pénzügyi, gazdasági helyzetének igazolására nem elegendők.

A fentiekkel kapcsolatban szükséges figyelemmel lenni arra, hogy a Bit. és a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (Mnbvt.) vonatkozó rendelkezései (így különösen az Mnbvt. 59. § (3) bekezdése) alapján az MNB a minősített befolyásszerzéssel kapcsolatos feltételek megfelelőségét engedélyezési eljárás keretében vizsgálja, az engedélyezési eljárás során kerül megállapításra, hogy a kérelmezett személy tekintetében az engedély megadható-e, illetve hogy az engedély kiadása nem ütközik jogszabályba. A Bit. 237. § (4) bekezdésének megfelelően az MNB az engedélyezés tárgyában – az ügyfelek érdekeire és a biztosító kötelezettségei teljesítésére is tekintettel – a Bit. rendelkezései, illetve a biztosításra vonatkozó jogszabályok alapján dönt.

A fentieknek megfelelően a fenti kérdésekre adott válaszok keretében mindössze általános jelleggel ismertethetőek a részesedésszerzés engedélyezésével kapcsolatos, jogszabályban meghatározott egyes követelmények. Az adott eljárással összefüggő kérdések vizsgálata esetről esetre egyedileg, az adott ügy valamennyi körülményeinek figyelembevételével lehetséges.

³ <https://www.mnb.hu/letoltes/3-1-6-1-engedelyezesi-utmutato-biztositoban-vagy-viszontbiztositoban-torteno-minositett-befolyasszerzes-engedelyezese.pdf>

⁴ A Bit. 258. § (3) bekezdés d) pontja szerint a nem természetes személy kérelmező köteles egyebek mellett benyújtani a kérelem benyújtásakor hatályos létesítő okiratát, továbbá harminc napnál nem régebbi okirati igazolást arról, hogy a személyes joga szerinti bejegyzése, nyilvántartásba vétele megtörtént és nem áll csőd-, felszámolási vagy végelszámolási eljárás alatt. Mindezek alapján a minősített befolyást megszerző nem természetes személynek az kérelem benyújtásakor már létrejött, cégnyilvántartásba bejegyzett cégnek kell lennie, a biztosítási törvény ugyanakkor az engedély megadásának feltételeként minimális működési időt nem ír elő.

